

कृषि तथा मापन विभाग, मन्त्रालय
कृषि विकास विभाग, मन्त्रालय
कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्र

खजुरा, बकि

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन २०६४ को दफा ५ (३) तथा दफा ५ (४) र नियमावली २०६४ को नियम ३

अनुसार प्रकाशित विवरण

आ.व २०७९/८० (२०८० बैशाख महिना देखि २०८० असार मसान्त सम्म)

१. निकायको प्रकृति र स्वरूप

कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउन उपयुक्त प्रविधि कृषक समक्ष पुर्याउनको लागि तालिम एक सशक्त माध्यम हो । यही कुरालाई हृदयाङ्गम गरी तत्कालीन श्री ५ को सरकारको मिति २०४४ माघ २४ सालको निर्णयले तत्कालीन कृषि तालिम तथा प्रसार शाखाबाट अलग्याई केन्द्रीय कृषि तालिम केन्द्र र पाँच विकास क्षेत्रका तराई र पहाडमा १/१ गरी जम्मा १० वटा क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्रहरू स्थापना गरिएका थिए । सोही मध्य क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र, खजुरा, बकि पनि एक हो । आ.व. २०४६/४७ मा क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र पहाडी क्षेत्र तराईमा गाभिने क्रममा क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र पहाडी क्षेत्र, सुर्खेत पनि क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र, खजुरा, बकिमा गाभियो । आ.व. २०७५/७६ देखि संघिय संरचना बमोजिम तत्कालिन क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र, खजुरा परिमार्जन भै कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय, लुम्बिनी प्रदेश मातहत रही कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग तथा तालिम केन्द्रको रूपमा कार्यालयले प्रदेश तथा स्थानिय तहका कर्मचारी र अगुवा कृषकहरूका लागी तालिम संचालन तथा कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धनका गतिविधि संचालन गर्नु मुख्य उद्देश्य सहित काम गर्दै आएको छ ।

२. निकायको काम र कर्तव्य

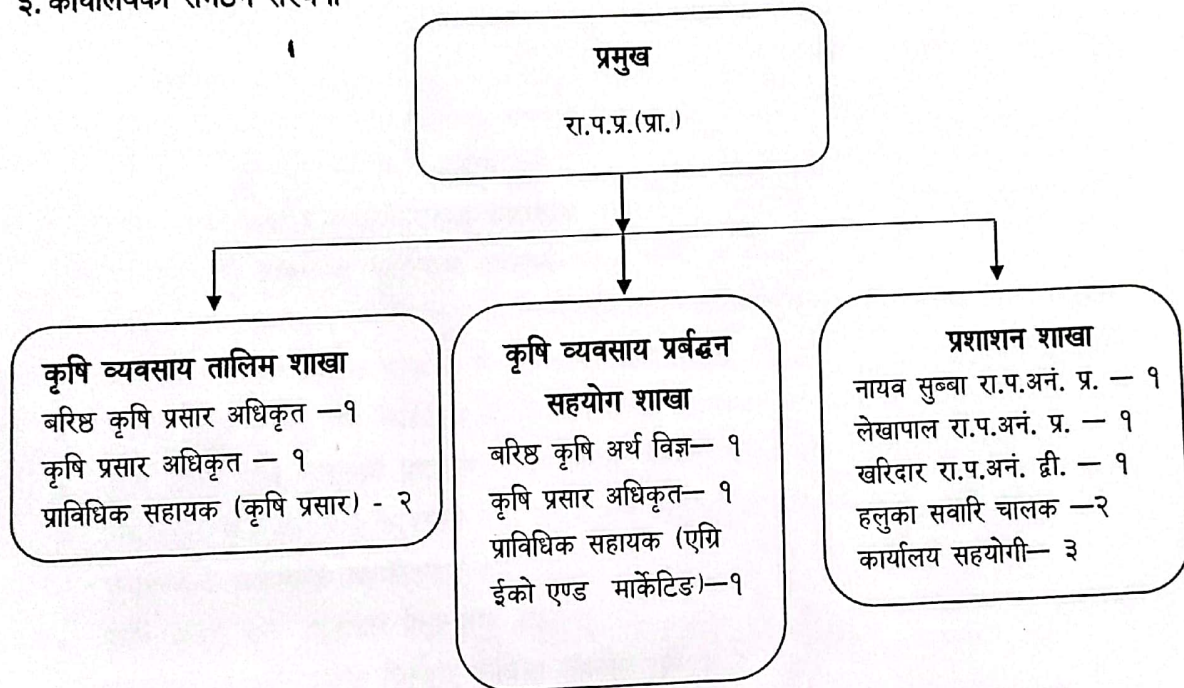
- प्रदेशस्तरका कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूको रोष्टर तयार तथा अद्यावधिक गर्ने,
- प्रदेश अन्तरगत कृषि बाली र वस्तुको विकास एवं विस्तारका व्यवसायिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक व्यवसायिक योजना तयारीमा सहयोग गर्ने,
- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा सुविधाको पहिचान गरी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनमा आवश्यक सेवा सुविधा प्राप्तिका लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग सम्बन्ध स्थापित गराइदिने,
- विभिन्न कृषि उद्यम तथा व्यवसाय संचालनका लागि आधारभूत जानकारीहरू प्रदान गर्ने,
- कृषि उद्यम तथा व्यवसाय प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूबीच समन्वय कायम गर्ने,
- विदेशबाट फर्केका कृषि व्यवसाय तथा उद्यम गर्न चाहने युवा कृषकहरूलाई उद्यम तथा व्यवसाय संचालनमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने,
- कृषि बजार तथा पूर्वाधार विकासमा सहयोग ।
- प्रदेशस्तरमा कृषि प्रविधि विस्तार कार्यमा सहयोग गर्ने ।

सुजिता शर्मा
कृषि प्रसार अधिकृत
अधिक्षेत्र (साली)

विष्णु घिमिरे
वरिष्ठ कृषि उद्यम बिज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनको लागि आवश्यक ज्ञान तथा सिप प्रदान गर्न तालिम आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुरूप विशिष्ट ज्ञान, शीप प्रदान गर्न विशिष्टकृत तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई तालिम आवश्यकता पहिचानमा आधारित तालिम संचालन तथा क्षमता विकासका कार्यहरू गर्ने ।
- तोकिएको शुल्क लिइ अन्य निकायबाट माग भइ आए बमोजिम कृषि उद्यम तथा व्यवसाय संचालन एवं प्रवर्द्धन सम्बन्धी तालिमहरू संचालनको व्यवस्था गर्ने,
- कृषि ज्ञान केन्द्रहरूबाट संचालित व्यवसायिक योजना कार्यान्वयन तथा शिप विकास सम्बन्धि कार्यहरूको अनुगमन गर्ने तथा निर्देशन दिने ।

३. कार्यालयको संगठन संरचना

४. कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.स.	नाम	पद	स्थायी ठेगाना
१	श्री विनोद घिमिरे	बरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ (अधिकृत स्तर नवौं)	शिवराज न.पा. ५, कपिलवस्तु
२	श्री सुजिता शर्मा	कृषि प्रसार अधिकृत (अधिकृतस्तर सातौं)	शिवराज न.पा. ५, कपिलवस्तु
३	श्री राहुल पाण्डे	कृषि प्रसार अधिकृत (अधिकृतस्तर सातौं)	माहाराजगंज न.पा १ कपिलवस्तु
४	श्री राजेश कुमार गुप्ता	अधिकृतस्तर छैठौं (प्रशासन)	तुलसिपुर उ.म.न.पा. ६, दाङ
५	श्री जयमल तिरुवा	अधिकृतस्तर छैठौं (लेखा)	मधुवन न.पा. ६, बर्दिया
६	श्री खडक बहादुर बस्नेत	अधिकृतस्तर छैठौं (कृषि प्रसार)	मधुवन न.पा. ९, बर्दिया

सुजिता शर्मा
कृषि प्रसार अधिकृत
अधिकृतस्तर (सातौं)

विनोद घिमिरे
बरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

७	श्री राधिका पौडेल	कोहलपुर न.पा. ११, बाँके
८	श्री पद्म यादव	हुडुवा गा.पा., बाँके
९	श्री कुमार के.सी.	खजुरा गा.पा. ४, बाँके
१०	श्री बल बहादुर सुनार	नेपालगंज उ.म.न.पा. १८, बाँके
११	श्री महावीर थारु	जानकी गा.पा. ४, बाँके
१२	श्री डल्लि गिरी	कोहलपुर न.पा ५, बाँके

५. शाखाहरूको कार्यविवरण

५.१ कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग शाखा

- प्रदेशस्तरका कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूको रोष्टर तयार तथा अद्यावधिक गर्ने,
- प्रदेश अन्तरगत कृषि बाली र वस्तुको विकास एवं विस्तारका व्यवसायिक योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक व्यवसायिक योजना तयारीमा सहयोग गर्ने,
- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तथा सुविधाको पहिचान गरी आवश्यक कार्यक्रम संचालन गर्ने,
- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनमा आवश्यक सेवा सुविधा प्राप्तिका लागि सम्बन्धित निकायहरूसँग सम्बन्ध स्थापित गराइदिने,
- विभिन्न कृषि उद्यम तथा व्यवसाय संचालनका लागि आधारभूत जानकारीहरू प्रदान गर्ने,
- कृषि उद्यम तथा व्यवसाय प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित निकायहरूबीच समन्वय कायम गर्ने,
- विदेशवाट फर्केका कृषि व्यवसाय तथा उद्यम गर्न चाहने युवा कृषकहरूलाई उद्यम तथा व्यवसाय संचालनमा आवश्यक सहजीकरण गर्ने,
- कृषि बजार तथा पूर्वाधार विकासमा सहयोग
- प्रदेशस्तरमा कृषि प्रविधि विस्तार कार्यमा सहयोग गर्ने ।

५.२ कृषि व्यवसाय तालिम शाखा

- कृषि उद्यमी तथा व्यवसायीहरूलाई व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक ज्ञान तथा सिप प्रदान गर्न तालिम आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुरूप विशिष्टीकृत ज्ञान, शीप प्रदान गर्न विशिष्टीकृत तालिम कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- प्रदेश र स्थानीय तहमा कार्यरत प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई तालिम आवश्यकता पहिचानमा आधारित तालिम संचालन तथा क्षमता विकासका कार्यहरू गर्ने ।
- तोकिएको शुल्क लिइ अन्य निकायवाट माग भइ आए बमोजिम कृषि उद्यम तथा व्यवसाय संचालन एवं प्रवर्द्धन सम्बन्धी तालिमहरू संचालनको व्यवस्था गर्ने,
- कृषि ज्ञान केन्द्रहरूवाट संचालित व्यवसायिक योजना कार्यान्वयन तथा शिपविकास सम्बन्धि कार्यहरूको अनुगमन गर्ने तथा निर्देशन दिने ।

५.३ प्रशासन शाखा

सुजिता शर्मा
कृषि प्रसारक/अधिकृत
अभियन्ता (साली)

विनोद घिमिरे
वरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

५.३.१ लेखा फाँट

- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरणहरूको लेखा फाँट नियमित रूपमा लेखा परिक्षण गराउने र लेखा फाँटको अद्यावधिक राख्ने र नियमित रूपमा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने ।

५.३.२ सामान्य प्रशासन तथा स्टोर फाँट

- कर्मचारी प्रशासन तथा सामान्य प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कामहरू गर्ने ।
- जिन्सी व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण कामहरू गर्ने ।
- कार्यालयको सम्पत्ति सुरक्षा गर्न तथा दुरुपयोग हुन् नदिन आवश्यक कार्य गर्ने ।
- वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्न योजना अनुगमन शाखालाई सहयोग गर्ने ।
- अभिलेखीकरण, बैठक, निर्णय लेखन, बैठक व्यवस्थापन ।
- दर्ता/चलानी साथै सकल कागजात सम्बन्धित ठाउँमा पुर्याउने ।
- अन्य शाखाको कार्यविवरणमा नपरेका प्रशासनिक लगायत अन्य सबै कार्य गर्ने ।

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

- सूचना ५ पेजसम्म निशुल्क, यदि सो भन्दा बढी भएमा प्रति पेज रु ५/- दस्तुर लाग्ने, सूचनाको प्रकृति हेरी बढीमा १५ दिन सम्मको अवधि लाग्ने ।
- मागमा आधारित तालिम निशुल्क प्राप्त हुने, माग संकलन पश्चात कार्यालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार संचालन हुने ।
- कृषि बजार तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन सहयोग अनुदान निशुल्क प्राप्त हुने, तर लागत सहभागिता बमोजिम लगानी रहने, माग संकलन पश्चात कार्यालयको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार संचालन हुने ।
- प्राविधिक सर-सल्लाह निशुल्क प्राप्त हुने, सम्भव भए सम्म छिटो प्राप्त हुने ।
- कार्यक्रम हल उपलब्ध रहेको अवस्थामा माग भै आएको बखत, दस्तुर प्रति दिन सानो हलको रु १५००/- र ठुलो हलको रु ३०००/- लाग्ने ।
- होस्टेल कोठा उपलब्ध रहेको अवस्थामा माग भै आएको बखत दस्तुर रु १५०/-प्रति व्यक्ति प्रति दिन ।

७. आ.व.२०७९/०८० मा संचालित कार्यक्रम

१. लुम्बिनी प्रदेशका १७ जना अधिकृतस्तर कर्मचारीहरूको मौरीपालन संबन्धी ज्ञान सिप तथा दक्षता अभिवृद्धि भएकोमा आगामी बर्ष १५ दिने विशिष्टिकृत मौरी पालन तालिम उपलब्ध गराई एक ब्यक्ति एक बिज्ञता विकास गर्न सकिने ।
२. लुम्बिनी प्रदेशका १६ जना अधिकृतस्तर कर्मचारीहरूको कोशेवाली खेति प्रविधि विषयक तालिम र १७ जनाको सार्वजनिक खरिद लेखा व्यवस्थापन तथा सुशासन विषयकमा ज्ञान सिप तथा दक्षता अभिवृद्धि गरी सेवा प्रवाहमा सहजिकरण गरिएको ।

सुजित शर्मा
व्यवसाय अधिकृत
अभिवृद्धि (साली)

विनोद घिमिरे
वरिष्ठ कृषि उर्ध्व बिज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

३. महापञ्चकस्तर पद्धति चलाइएको २० वर्षको अनुभवलाई कार्यान्वयन गर्न तालिम सञ्चालन गरिएको। ८९. महापञ्चकस्तर प्रदर्शनको माध्यमबाट किसानहरूलाई तालिम दिइएको।
४. भौरी प्याउ तरकारी कागजी हाइड्रिक जस्ता व्यवस्थापन र पालनीकरण गरी कुल १९७ कृषकहरूलाई तालिम उपलब्ध गराई सफल विकास गरिएको।
५. कार्यक्रम अनुसन्धान साकेत विज्ञान स्तरका तालिम कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा समसामयिक सुझाव दिइएको तालिम प्राप्त कृषकका घरघोसमा पुगि गए सुझाव र होसला समेत दिइएको।
७. तालिम पछ्याउनुका निम्ति सञ्चालन गरी व्यवहारिक तथा समसामयिक विषय वस्तु समेटे पछ्याउनुका निम्ति गरिएको छ। जसले तालिमलाई अझ धेरै व्यवहारिक तथा व्यावसायिक बनाउन मद्दत पुऱ्याएको छ।
८. कृषक अगुवा, सम्बन्धित विकास, पञ्चकार तथा निजि संघसंस्था को उपस्थितिमा वार्षिक कार्यक्रम कार्वन्वयनीकरण गरिएको छ।
९. नमुना प्रदर्शन स्थल तयार गरिएको, जसले गर्दा तालिम सञ्चालन गर्दा प्रयोगात्मक शिक्षा दिन र कार्यक्रममा आउने व्यक्तिहरूलाई देखेर सिकने मौका प्रदान गरेको।
१०. प्रदेश सरकारको अनुदान सहयोगमा निर्मित कृषि बजार सञ्चालकहरू सँग अन्तरक्रिया गीष्टि सम्पन्न।
११. कार्यलय परिसरमा खेती तथा बगेचा व्यवस्थापन कार्य भै रहेको।
१२. व्यावसायिक कृषि तर्फ लाग्ने चाहने व्यक्तिहरूको सहजताका लागि व्यावसायिक योजना प्रणाली निर्माण गरी प्रयोगमा ल्याइएको।
१३. कृषि अनुसन्धानका गतिविधिलाई कृषि प्रसारको माध्यमबाट कृषकमाझ पुर्‍याउने उद्देश्यले कार्यलय परिसरमा विभिन्न प्रदर्शनी गरिएको।
- मुंग खालीको जातिय प्रदर्शनी
 - रेड लेडि मेवा प्रदर्शनी चलक
 - भौरी प्रदर्शनी चलक
 - गहुँ खालीको जातिय प्रदर्शन
 - G-9 जातको केरा प्रदर्शन चलक स्थापित
१०. जिर्ण अवस्थामा रहेको नर्सरीको सुधार गरी तरकारी केर्न उत्पादन सुरु गरिएको।
११. उपभोगहिन करिब ८ कठ्ठा जग्गालाई खेतीयोग्य जग्गाको रूपमा विकास गरिएको।
१२. तालिम प्रभावकारिता मापनका लागि तालिम प्रभावकारिता विशेषण फारमको भर्ना गरिएको जसबाट तालिमको समग्र पक्षको बारेमा सहभागिता प्रतिक्रिया प्राप्त भई आगामि तालिम सञ्चालनलाई प्रभावकारी बनाउन मद्दत पुग्ने।

८. हातसम्म संचालित तालिम विवरण
कृषकस्तर तालिम

राजेश्वरी शर्मा
प्रमुख प्रशिक्षक
विश्वोदय विमिरे

विश्वोदय विमिरे
वरिष्ठ कृषि उर्ध्व शिक्षक
विभिन्न जायसित प्रमुख

क.स	तालिम कार्यक्रम/तालिमको विषयवस्तु	पटक	सहभागि संख्या	लैंगिक सहभागिता		समावेशिता		
				महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य
१	व्यवसायिक तरकारी खेती विषयक तालिम (पटक ४)	४	९३	४१	५२	८	४१	४४
२	कृषि यन्त्रिकरण मर्मत तथा संचालन विषयक तालिम	१	२१	०	१०	५	५	११
३	व्यवसायिक कागती खेती विषयक तालिम	१	१५	०	८	१	६	८
४	हार्डटेक नर्सरी संचालन विषयक तालिम	१	२०	१०	१०	१	१२	७
५	व्यवसायिक च्याउ खेती तालिम	१	२४	७	१७	१	१२	११
६	व्यवसायिक मौरी पालन तालिम	१	२४	५	१९	४	०	२०
	जम्मा		१९७	६३	११६	२०	७६	१०१

लुम्बिनी प्रदेश तथा स्थानिय तहमा कार्यरत सहायकस्तर प्राविधिक तालिम

क.स	तालिम कार्यक्रम/तालिमको विषयवस्तु	पटक	सहभागि संख्या	लैंगिक सहभागिता		समावेशिता		
				महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य
१	किबी, कागती र एभोकाडो खेती प्रविधि तथा बगैचा व्यवस्थापन विषयक तालिम	१	२०	९	११	१	०	१९
२	सहायकस्तर कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि तथा सिप विकास तालिम	१	१६	४	१२	०	२	१४
३	सुन्तलाजात फलफूल खेती प्रविधि विषयक तालिम	१	१४	४	१०		३	११
४	आधारभूत सेवाकालिन तालिम (सहायकस्तर पाँचौं)	१	२०	४	१६	०	३	१७
५	केरा खेती प्रविधि तालिम	१	१९	८	११	०	६	१३
	जम्मा	५	८९	२९	६०	१	१४	७४

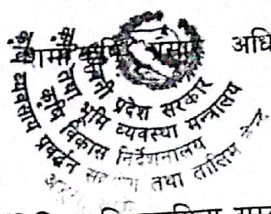
लुम्बिनी प्रदेश तथा स्थानिय तहमा कार्यरत अधिकृतस्तर प्राविधिक तालिम

क.स	तालिम कार्यक्रम/तालिमको विषयवस्तु	पटक	सहभागि संख्या	लैंगिक सहभागिता		समावेशिता		
				महिला	पुरुष	दलित	जनजाति	अन्य

सुजिता शर्मा
कृषि प्रसार अधिकृत
अधिकृतस्तर (साली)

विजोद घिमिरे
वरिष्ठ कृषि उर्ध्व विज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

- सुचना अधिकारी श्री सुजिता अधिकृत (अधिकृतस्तर सातौं) (सम्पर्क नं ९८५८०६०४४२)

१२. एन,नियम,विनियम,निर्देशिकाको सुचि

- सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड,कार्यविधि र मितव्ययिता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५, प्रदेश नं ५
- ओजेटि परिचालन कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया, २०७६
- कृषि उद्यमी अनुदान सहयोग कार्यक्रम संचालन प्रकृया, २०७६
- किसान कल सेन्टर संचालन विधि, २०७७
- भर्चुअल माध्यम विधिबाट तालिम संचालन विधि, २०७८

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी विवरण

रकम रु हजारमा .

विवरण	वार्षिक बजेट	वार्षिक खर्च	बित्तिय प्रगति %	भारित प्रगति %
चालू	२३८५५	२११६६.८	८८.७३	६५.७८
पूँजीगत	७९३५	१३९९.९१	१७.६४	१७.५६
जम्मा	३१७९०	२२५६६.७१	७१.००	७४.२६

राजस्व विवरण

सि.नं.	राजस्वको किसिम	रकम रु (हजारमा)
१	१४१५१ सरकारी सम्पतीको बहालबाट प्राप्त आय	५८२६८०
२	१४२११ कृषि उत्पादनको विक्रीबाट प्राप्त रकम	२९४८०
३	१४२१२ सरकारी सम्पतीको विक्रीबाट प्राप्त रकम	२८६०
४	१४२२९ अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१३२०
जम्मा		६१६३४०.००

कार्यालयको नाममा बेरुजु नरहेको ।

१४. सार्वजनिक निकायको वेबसाईट

abpstc.lumbini.gov.np

१५. वैदेशिक ऋण/अनुदान/सहयोग नरहेको ।

सुजिता अधिकृत
कृषि प्रसार अधिकृत

विनोद घिमिरे
वरिष्ठ कृषि अर्थ बिज्ञ
निमित्त कार्यालय प्रमुख

१६. सुचनाको वर्गिकरण
सबै सुचना खुल्ला रहेको ।
१७. सुचनाको माग सम्बन्धी विवरण
प्राप्त भएको ।

१८. विवरण अन्यत्र प्रकाशन भएको वा हुने भए सोको विवरण
कार्यालयको वार्षिक प्रगति पुस्तिका, कार्यालयको वेबसाईट तथा फेसबुक पेज ।

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]